

IETEIKUMI PUBLISKAJĀM BIBLIOTĒKĀM PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANAI ĀRKĀRTAS SITUĀCIJAS APSTĀKĻOS VĪRUSA COVID-19 IZPLATĪBAS IEROBEŽOŠANAI

04.12.2020.

Sagatavotājs: Kultūras ministrija un LNB Bibliotēku attīstības centrs

6. novembrī tika izsludināta ārkārtas situācija visā valsts teritorijā un apstiprināti jauni COVID-19 izplatības ierobežojumi kultūras nozarē (arī bibliotēku jomā).

Bibliotēkām, atsakoties no pasākumu organizēšanas, jāņem vērā šādi ieteikumi:

PAKALPOJUMU SNIEGŠANA KLĀTIENĒ

- No 9. novembra līdz 11. janvārim tiek atcelti un aizliegti **visi klātienē** publiskie kultūras pasākumi, tajā skaitā valsts svētku atzīmēšanai plānotie.
- Ikvienam bibliotēkas apmeklētājam no 13 gadu vecuma obligāti jāvalkā mutes un deguna aizseg.
- Bibliotēkās var notikt tikai individuāli apmeklējumi, izņemot vienas mājsaimniecības locekļus.
- Bibliotēkas apmeklētāji tiek aicināti bibliotēkas telpās uzturēties ne ilgāk par 30 minūtēm.
- Lai lasītāji no dažādām mājsaimniecībām neuzkavētos bibliotēku telpās, bibliotēku lasītavas lasītājiem ir slēgtas.
- Jānovērš situācijas, kas ļauj cilvēkiem cieši pulcēties, piemēram, izmantojot mēbeles, jāierīko vienvirziena plūsma cilvēku kustībai.
- Vienlaikus bibliotēkā atrodas ne vairāk kā 20 % no kopējā iespējamā cilvēku skaita, ko pieļauj apmeklētājiem pieejamā telpu platība un infrastruktūra.
- Vienam apmeklētājam jānodrošina vismaz 15 m² no apmeklētājiem pieejamās telpu platības (katrā telpā, kur uzturas bibliotēkas apmeklētāji).
- Apmeklētājiem jānodrošina publiski pieejama informācija par maksimāli pieļaujamo personu skaitu, kas vienlaikus var atrasties bibliotēkā.
- Visi no lasītājiem saņemtie izdevumi jāievieto “karantīnā” uz 72 stundām.
- Ja bibliotēka sniedz apmeklētājiem iespēju izmantot datorus lietišķās informācijas ieguvei (līdz 15 minūtēm), darbstacijas pēc katras lietošanas reizes jādezinficē, lietojot vienreiz lietojamus cimds.

ADMINISTRATĪVIE JAUTĀJUMI

- Katra bibliotēka izstrādā bibliotēkas lietošanas noteikumus ārkārtas situācijas periodam, iekļaujot tajos augstāk minētos obligātos drošības nosacījumus, kā arī ņemot vērā bibliotēkas specifiku. Noteikumi

jāizvieto lietotājiem redzamā vietā un bibliotēkas tīmekļvietnē.

Piemērs: [Kuldīgas Galvenā bibliotēka](#).

- Lietošanas noteikumos iekļaujama atruna, ka, pasliktinoties epidemioloģiskajai situācijai, bibliotēka sadarbībā ar pašvaldību lemj par pilnīgu vai daļēju pakalpojumu pieejamības ierobežošanu.
- Darbs iespēju robežās jāorganizē attālināti.
- [*Vadlīnijas darba organizācijai, darba samaksai un klientu apkalpošanai valsts pārvaldes institūcijās COVID-19 pandēmijas laikā.*](#)
- Vebināru materiāli:
 - ✓ [*Attālinātā darba organizācija. Kā nodrošināt personīgā darba efektivitāti, strādājot no mājām;*](#)
 - ✓ [*Kā uzmundrināt un motivēt darbam krīzes apstākļos? Darbinieku noskaņojums un tā novērtēšana;*](#)
 - ✓ [*Attālināta darba vadība. Kā nodrošināt mērķu un uzdevumu izpildi, vadot attālināti.*](#)

Esošajā situācijā aktuāli ir arī [*Ieteikumi publiskajām bibliotēkām pakalpojumu nodrošināšanai ārkārtas situācijas apstākļos vīrusa COVID-19 izplatības ierobežošanai*](#), kas tika publicēti 2020. gada 18. martā.

IETEIKUMI ATTĀLINĀTO PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANAI

- Nodrošināt tiešsaistes konsultācijas (piemēram, e-resursu izmantošanā) Zoom, Microsoft Teams vai citā platformā. Piemērs: tiešsaistes pakalpojums “Jautā bibliotēkām”, lai sniegtu attālinātas uzziņas un konsultācijas cilvēkiem, kuri nevar atnākt uz bibliotēku, vai kamēr bibliotēku darbība ir ierobežota. Piemērs: [Safolkas bibliotēka Lielbritānijā](#).
- Organizēt mācību nodarbības Zoom, Microsoft Teams vai citā platformā. Piemērs: [Latvijas Nacionālā bibliotēka](#).
- Virtuālie grāmatu apskati: [Viskonsīnas bibliotēku \(ASV\) piemērs](#).
- Ņujorkas publiskā bibliotēka veido [podkāstu “The Librarian Is In”](#), kurā diskutē par grāmatām un kultūru, aicina ciemos viesus, kā arī sniedz ieteikumus lasīšanas izvēlei.
- Organizēt digitālus stāstu vakarus, virtuālās radošās nodarbības: [Austrālijas bibliotēku piemērs](#).
- Organizēt virtuālos grāmatu klubus. Piemēri: [Merimekas bibliotēka \(ASV\)](#); [Madonas novada bibliotēka](#).
- Nodrošināt bibliotēku tīmekļvietnēs noderīgu saišu sarakstus ar uzticamu informāciju.
- Video par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Piemērs: [Siguldas novada bibliotēka](#).
- Video ielūgumi uz tiešsaistes pasākumiem. Piemērs: [Valmieras integrētā bibliotēka](#).

- Interaktīvi video par bērnu un jauniešu grāmatām. Piemērs: [Ventspils bibliotēka](#).
- *Bitmoji* virtuālās klases izveide: [piemērs](#).
- “Palīdzības tālruņa” pakalpojums, kad bibliotēkas darbinieki zvana un sarunājas ar mazāk aizsargātiem un sociāli izolētiem lietotājiem, lai sniegtu viņiem garīgu atbalstu un vērstos pret sociālo izolāciju pandēmijas laikā: [Safolkas bibliotēkas \(Lielbritānija\) piemērs](#).
- Novadpētniecības materiālu popularizēšana: [Jelgavas pilsētas bibliotēkas piemērs](#).

Saziņai:

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa

67330223, linda.langenfelde@km.gov.lv

LNB Bibliotēku attīstības centrs

67716053, evija.vjatore@lnb.lv